

SOF-Birdlife kommentar Talltita

SOF-Birdlife instämmer i myndigheternas analys av faktorer som missgynnar eller hotar arten, se rutan nedan, men anser att de föreslagna åtgärderna är alldeles för lågt ställda. Mycket riktad forskning har de senaste åren skett på arten och man vet relativt väl vad arten behöver för att klara sig i skogslandskapet. Arten är idag ovanlig på västkusten och har en strakt fragmenterad population där. Ett minimum är att tillämpa nedanstående hänsyn (utöver det i gällande vägledning) åtminstone i län där populationen understiger 200 individer/mil² (se utbredningskarta)

Faktorer som missgynnar eller hotar arten

Arten missgynnas när flerskiktad skog omförs till enskiktade produktionsbestånd. Begränsad tillgång på klena murkna högstubbar för bobygge kan vara ett problem i stora områden. Talltitan har relativt stora arealkrav och missgynnas därför när skogen fragmenteras. Kalavverkning av större delar av reviret innebär att det överges.

Hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Kalavverkning av större delar av reviret innebär att det överges. Vilken hänsyn som krävs beror på artens regionala och lokala status, och på karaktären av skogsmarken på bestånds- och landskapsnivå.

- Undvik avverkning eller andra skogliga åtgärder (inklusive plantering, markberedning, röjning) under perioden 20 april – 20 juli i Götaland och Svealand inom revir med talltita.
- Kalavverkning av större delar av reviret innebär att det överges¹. I dessa fall kan trakthyggesbruk inte tillåtas. Områdesskydd eller frivillig avsättning kan då vara ett alternativ. Hyggesfritt skogsbruk med förstärkt hänsyn kan möjligen också vara ett alternativ. (se punkt 2)
- Lämna drygt 500-600 granar/ha (minst 2 m höga) med levande kvistar 0-2 m över mark i undervegetationen i barblandskog kombinerat med 60-90 sparade naturvärdesträd per hektar eller 10-15 % av trädthet före avverkning. I rena granbestånd är det önskvärd att man höggallar för att öka insläpp av ljus som möjliggör en utveckling av undervegetation²
- Lämna 20 meter kantzon av gran och lövträd mot sumpskogar och myrar. Lämna 30 meter kantzon av gran och lövträd mot sjöar och större vattendrag.
- Undvik all underröjning inför slutavverkning.
- Skapa gärna högstubbar av björk, al, tall och gran, helst placerade i anslutning till lövträdsrika kärr. Genom ringbarkning kan man skapa ett jämnt tillskott av murken ved, då träden dör kontinuerligt under flera år.

¹ Finns studier som visar att reviren blir större vid fragmentering innan de överges vid alltför stora habitat förluster; Siffczyk, C., Brotons, L., Kangas, K. & Orell, M. 2003: Home range size of willow tits: a response to winter habitat loss.—Oecologia 136: 635–642.

² Differential demographic responses of sympatric Parids to vegetation management in boreal forest , Sönke Eggers a,b,†, Matthew Low, Forest Ecology and Management 319 (2014) 169–175